

OPHOLD VED DET DANSKE INSTITUT I ATHEN, 3.6.-30.6. 2024

Opholdets formål var primært at se nærmere på klassisk græsk skulptur i forbindelse med et kapitel i min Ph.D.-afhandling, der omhandler G.W.F. Hegels forståelse af klassisk kunst. Det er normalt at antage, at Hegel opfatter klassisk kunst som en meget statisk størrelse, hvis angivelige perfektion kun forandrede sig (og faldt fra hinanden) på grund af eksterne faktorer (religiøs nytænkning, politiske forandringer osv.). Det er et problem for hans æstetik som helhed, fordi det ender med at få kunstens ideal til at fremstå som en meget konservativ kraft i åndslivet – og også som en kraft, der spiller en meget lille rolle i vores moderne, uperfekte samfundsliv. Mit mål var at vise, at selvom Hegel på mange måder har en forsimplet forståelse af klassisk skulptur, som læner sig i den retning, er der også mange steder, hvor han demonstrerer en mere nuanceret forståelse af, hvordan skulpturmediet i sig selv fordrer konstant udvikling. På den baggrund ville jeg vise, at vi kan nuancere hans æstetik ved at supplere den med den klassiske skulpturs æstetiske diversitet (som langt hen ad vejen ikke var velkendt på Hegels tid). Hypotesen var, at et nærmere kendskab til konkrete værker ville gøre det lettere at vise dette.

Jeg tog ikke fejl. Hegels fokus er på skulptur som rumlig fremstilling af menneskets kropslighed, og over gentagne besøg på Akropolismuseet og det Nationale Arkæologimuseum begyndte jeg at forstå, hvor mange forskellige sådanne fremstillinger er mulige. Den forståelse kan simpelthen ikke opnås blot igennem studie af fotografier. Som udefrakommende til klassisk kunsthistorie (jeg er trænet i tysk filosofi og kritisk teori) håbede jeg også på at stifte bedre bekendtskab med relevant litteratur, og til det formål var både det nordiske og det tyske bibliotek uvurderlige. Jeg føler mig nu i stand til at sammenfatte mine erfaringer i en ansvarlig fremstilling af både Hegels egen forståelse af klassisk skulpturs udvikling og de områder, hvor vi er nødt til at forholde os kritisk til ham.

Ét af de områder er polykromi. Hegel var overbevist om, at ideel skulptur blot fremstod i hvid marmor, men vi ved naturligvis nu, at det ikke var tilfældet. Dette spiller en hvis rolle i mit kapitel, men er også af stor interesse for mig i sin egen ret. Det overlapper desuden med min partners praksis som eksperimentel dokumentarfilmmager, så da hun besøgte mig under mit opholds sidste dage, lykkedes det os at arrangere filmoptagelser på Akropolismuseet en morgen før åbningstid. Forhåbentlig bliver de i løbet af de næste års tid til en kortfilm om farverekonstruktion som problem med nærbilleder af Peploskoren og én af karyatiderne fra Erechtheion.

Dette er blot én af de måder, hvorpå mit ophold gav mig mere, end jeg kunne have forudsagt. Mine besøg på mange af de græske arkæologiske udgravninger, især Mykene på Peloponnes og Akrotiri på Santorini, satte en lang række tanker i gang om, hvordan og hvorfor vi konstruerer historier om den vestlige traditions begyndelse. Det er mit håb, at jeg efter endt Ph.D.-forsvar kan udforske nogle af disse idéer nærmere, og i den forbindelse forhåbentlig vende tilbage til instituttet.

Under hele opholdet drog jeg stor inspiration fra de øvrige stipendiater og fik uvurderlig hjælp af instituttets ansatte. Til dem alle vil jeg gerne sige hjertelig tak og udtrykke håb om et snarligt gensyn.